

- § 3. 4. Tracą moc:
- 1) § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1956 r. w sprawie zakresu działania Ministra Budownictwa (Dz. U. Nr 30, poz. 143);
 - 2) § 1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1952 r. w sprawie zakresu działania Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Ministra Przemysłu Drzewnego i Papierniczego (Dz. U. Nr 45, poz. 305).
2. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 października 1951 r. w sprawie zakresu działania Ministra Przemysłu Drobnoego i Rzemiosła (Dz. U. Nr 60, poz. 410 z późniejszymi zmianami):
- a) w § 1 ust. 1 pkt 2 skreśla się wyrazy „oraz budownictwa przemysłowego drobnej wytwórczości”;
 - b) w § 1 dodaje się nowy ust. 4 w brzmieniu:
„Określony w ust. 1 pkt 2 i 3 zakres działania nie obejmuje podległych prezydium rad narodowych terenowych przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych”.
3. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 1957 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komitetu

do Spraw Urbanistyki i Architektury (Dz. U. Nr 4, poz. 16) dodaje się w § 1 ust. 3 w brzmieniu:

„3. Komitet do Spraw Urbanistyki i Architektury ustala ogólne zasady struktury i pracy organizacji projektowania architektoniczno-budowlanego, normatywy techniczne projektowania i zasady sporządzania i zatwierdzania dokumentacji projektowo-kosztorysowej, zatwierdza projekty typowe budownictwa oraz opracowuje cenniki za dokumentację projektowo-kosztorysową — przy współudziale Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych”.

§ 4. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, zainteresowanym ministrom, Prezesowi Komitetu do Spraw Urbanistyki i Architektury oraz kierownikom urzędów centralnych.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

254

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 września 1957 r.

w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia budynków.

Na podstawie art. 6 i art. 21 ustawy z dnia 28 marca 1952 r. o ubezpieczeniach państwowych (Dz. U. Nr 20, poz. 130) zarządza się, co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Za budynek w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się każdą budowlę, umocowaną w ziemi lub na ziemi, posiadającą ściany albo słupy lub filary oraz pokrycie dachowe.

2. Posiadacza, użytkownika lub dzierżawcę budynku traktuje się w stosunkach wynikających z obowiązkowego ubezpieczenia budynków na równi z właścicielem, z wyjątkiem prawa do odszkodowania, z zastrzeżeniem § 30.

3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o PZU — należy przez to rozumieć Państwowy Zakład Ubezpieczeń;
- 2) o prezydiach gromadzkich rad narodowych — należy przez to rozumieć również prezydium miejskich rad narodowych oraz rad narodowych osiedli.

Rozdział II.

Przedmiot ubezpieczenia.

§ 2. Obowiązkowemu ubezpieczeniu podlegają budynki należące:

- 1) do rolniczych spółdzielni produkcyjnych,
- 2) do indywidualnych właścicieli.

§ 3. 1. Wylacza się z obowiązkowego ubezpieczenia budynki:

- 1) przemysłowe i wiatraki;
- 2) opuszczone przez właścicieli i nie używane;
- 3) o charakterze tymczasowym lub przeznaczone na rozbiórkę;
- 4) znajdujące się w zarządzie instytucji, zakładów i przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych (poza rolniczymi spółdzielniami produkcyjnymi) oraz organizacji politycznych, społecznych, zawodowych i samorządu gospodarczego.

2. Za budynki przemysłowe uważa się pomieszczenia zakładów przemysłowych oraz inne pomieszczenia, tworzące z nimi jedną całość gospodarczą i położone na terenie przemysłowym. Za zakład przemysłowy uważa się taki zakład, w którym produkcja odbywa się przy pomocy silników mechanicznych o mocy ogółem co najmniej 10 koni mechanicznych albo pracuje w jednej zmianie przynajmniej 15 robotników, a w szwalniach, metalniach, snowalniach, cerowniach i pakowniach — przynajmniej 25 robotników. Za teren przemysłowy uważa się obszar tworzący pod względem gospodarczym nieprzerwaną całość i służący potrzebom zakładu przemysłowego.

3. Jeżeli budynek mieści częściowo zakład przemysłowy, częściowo zaś przeznaczony jest na inne cele, nie będące w związku gospodarczym z zakładem przemysłowym, uznaje się go za przemysłowy tylko wówczas, gdy przynajmniej w połowie powierzchni użytkowej zajęty jest na cele przemysłowe.

4. Za budynki o charakterze tymczasowym lub przeznaczone na rozbiórkę uważa się budynki:

- 1) mające tymczasowy charakter z samego przeznaczenia;
- 2) nie nadające się do normalnego używania z powodu złego stanu;

- 3) przeznaczone do usunięcia z gruntu, na którym się znajdują, na skutek umowy bądź też z innych względów;
- 4) przeznaczone na rozbiórkę na skutek zarządzenia organów administracji państwowej.

Rozdział III.

Zakres odpowiedzialności PZU.

§ 4. 1. PZU odpowiada za szkody wyrządzone w ubezpieczonych budynkach przez pożar, uderzenie piorunu, wszelkiego rodzaju wybuchy, przymusowe lądowanie lub upadek samolotu, powódź, huragan, lawiny, trzęsienie, zapadanie i usuwanie się ziemi oraz za szkody wyrządzone przez grad z wyłączeniem jednak szkód w cieplarniach i oranżeriach.

2. PZU pokrywa ponadto szkody powstałe w ubezpieczonym budynku wskutek zaginięcia lub kradzieży dokonanej w czasie zdarzenia losowego i akcji ratowniczej oraz niezbędne i udowodnione koszty ratowania, poniesione przez właściciela ubezpieczonego budynku — w granicach sumy ubezpieczenia. Jeżeli jednak koszty ratowania wynikły na skutek akcji ratowniczej, zarządzanej przez organ PZU, podlegają one zwrotowi, chociażby łącznie z odszkodowaniem przekraczały sumę ubezpieczenia.

3. Za huragan w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się gwałtowne wichry, których działanie zdolne jest do wyrządzenia masowych szkód. Pojedyncze szkody uważa się za szkody huraganowe tylko wówczas, gdy w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono ślady działania huraganu (gwałtownych wichrów) lub też rodzaj szkody i jej rozmiary świadczą wyraźnie o działaniu wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/sek.

4. Za powódź uważa się wylew wód bieżących lub stojących z ich naturalnych lub sztucznych łóżysk. Za powódź jednak nie uważa się wylewu wód z rowów melioracyjnych i przegonów, spowodowanego przez ulewne lub długotrwałe deszcze, topnienie śniegu i wskutek wadliwego działania bądź uszkodzenia urządzeń odwadniających, wodociągowych, kanalizacyjnych, basenów itp.

5. Za szkodę uważa się utratę lub zmniejszenie się wartości ubezpieczonego budynku z powodu jego zniszczenia albo uszkodzenia przez bezpośrednie lub pośrednie działanie przyczyn wymienionych w ust. 1 bądź wskutek zastosowania środków mających na celu ratowanie budynku.

§ 5. PZU nie odpowiada za szkody:

- 1) spowodowane rozmyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa właściciela albo pełnoletnich członków jego rodziny, prowadzących z nim wspólne gospodarstwo domowe, a w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych — za szkody spowodowane wskutek nieprzestrzegania przez zarząd spółdzielni przepisów o ochronie przeciwpożarowej i innych, mających na celu zapobieganie powstaniu szkody; przy rozmyślnym spowodowaniu wypadku przez któregośkolwiek z członków spółdzielni albo pełnoletnich członków rodziny właściciela, prowadzących z nim wspólne gospodarstwo domowe, wyłączenie odpowiedzialności PZU dotyczy tylko szkód poniesionych przez sprawcę i współwinnych wypadku;
- 2) spowodowane przez zapadanie lub usuwanie się ziemi wskutek robót górniczych, a ponadto w odniesieniu do budynków w miastach — również jeżeli zapadanie lub usuwanie się ziemi jest następstwem innej działalności ludzkiej, jak np. wykopy ziemne;
- 3) powstałe wskutek działań wojennych.

Rozdział IV.

Zgłaszanie i rejestracja budynków.

§ 6. Budynek podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od chwili rozpoczęcia używania go lub pokrycia dachem.

§ 7. 1. Właściciel budynku podlegającego obowiązkowemu ubezpieczeniu obowiązany jest niezwłocznie po rozpoczęciu używania lub pokrycia dachem zgłosić budynek do ubezpieczenia. Właściciel budynku obowiązany jest również zgłosić wszelkie zmiany dokonane w ubezpieczonym budynku, powodujące zmniejszenie lub zwiększenie jego wartości oraz zmianę osoby właściciela, niezwłocznie po dokonaniu tych zmian.

2. Zgłoszenia, o których mowa w ust. 1, właściciel budynku jest obowiązany dokonać w prezydium gromadzkiej rady narodowej albo bezpośrednio we właściwym terytorialnie inspektoracie PZU ustnie, listownie lub telegraficznie.

3. Prezydium gromadzkiej rady narodowej lub inspektorat PZU, któremu zgłoszono budynek, jest obowiązany wydać właścicielowi budynku dowód zgłoszenia.

4. Prezydium gromadzkiej rady narodowej, któremu zgłoszono budynek do ubezpieczenia, jest obowiązane nie później aniżeli w ciągu 7 dni zgłoszenie to przelać właściwemu terytorialnie inspektoratowi PZU.

§ 8. Prezydium gromadzkiej rady narodowej powziawszy wiadomość, że właściciel nie wykonał obowiązku przewidzianego w § 7 ust. 1, zawiadamia o tym właściwy terytorialnie inspektorat PZU w terminie 7 dni od powzięcia tej wiadomości.

§ 9. 1. PZU jest obowiązany dokonać oszacowania zgłoszonych budynków (§ 7 ust. 1 i § 8) oraz budynków nie zgłoszonych a zarejestrowanych z urzędu przez organy PZU — najpóźniej w ciągu roku od daty ich zgłoszenia lub zarejestrowania.

2. PZU jest obowiązany raz na 10 lat oraz uprawniony jest w każdej chwili do rejestracji nie ubezpieczonych budynków oraz do przeszacowania lub sprawdzenia stanu ubezpieczonych budynków. Przeszacowania dokonuje PZU w sposób określony w § 12.

3. Właściciel jest obowiązany udzielić na żądanie organów PZU wszelkich wyjaśnień mających wpływ na ustalenie sumy ubezpieczenia i wysokości składki ubezpieczeniowej.

Rozdział V.

Początek i koniec odpowiedzialności PZU.

§ 10. 1. Odpowiedzialność PZU rozpoczyna się następnego dnia po zgłoszeniu przez właściciela budynku do ubezpieczenia (§ 7), a w razie niezgłoszenia budynku — od dnia następnego po zawiadomieniu inspektoratu PZU przez prezydium gromadzkiej rady narodowej (§ 8) lub po zarejestrowaniu budynku przez organ PZU (§ 9 ust. 1).

2. Za dzień zgłoszenia uważa się dzień przyjęcia zgłoszenia przez PZU lub prezydium gromadzkiej rady narodowej, a przy zgłoszeniach listowych lub telegraficznych — datę stempla pocztowego lub nadania telegramu.

§ 11. 1. Odpowiedzialność PZU ustaje z chwilą przejścia budynku do kategorii wyłączonych z obowiązkowego ubezpieczenia (§ 3).

2. Zmiana właściciela budynku nie pociąga za sobą ustania odpowiedzialności PZU. Nowy właściciel wchodzi w prawa i obowiązki poprzedniego.

Rozdział VI.

Ustalanie sumy ubezpieczenia.

§ 12. 1. Sumy ubezpieczenia budynków podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu ustala się w wysokości 80% wartości na podstawie oszacowania.

2. Oszacowania wartości dokonuje PZU według norm szacunkowych zatwierdzonych przez Ministra Finansów.

3. Normy, o których mowa w ust. 2, określają sumy ubezpieczenia budynków na podstawie cen materiałów budowlanych i robocizny zależnie od przeznaczenia, konstrukcji, wielkości, wyposażenia technicznego oraz stopnia zużycia budynku.

4. Stopień zużycia budynku określa się w granicach nie przekraczających 70% sumy oszacowania budynku w stanie nowym.

5. Minister Finansów ogłasza w Monitorze Polskim o zatwierdzeniu norm szacunkowych PZU.

§ 13. Organ PZU dokonuje oszacowania budynku w obecności właściciela. Nieobecność właściciela nie wstrzymuje oszacowania budynku.

§ 14. 1. W ciągu miesiąca od daty oszacowania lub sprawdzenia PZU przesyła właścicielowi dowód ubezpieczeniowy, w którym powinno być podane: przeznaczenie budynku, suma ubezpieczenia i składka dla każdego budynku oraz ogólna suma składki za ubezpieczenia wszystkich budynków podanych w dowodzie ubezpieczeniowym.

2. Jeżeli dowód ubezpieczeniowy nie obejmuje wszystkich budynków, znajdujących się w danej nieruchomości w dniu szacowania, właściciel obowiązany jest w ciągu miesiąca od daty otrzymania dowodu ubezpieczeniowego zawiadomić o tym inspektorat powiatowy PZU. W razie niedopełnienia tego obowiązku przez właściciela PZU nie ponosi odpowiedzialności za budynki nie objęte dowodem ubezpieczenia.

3. Jeżeli właściciel nie zgadza się na sumę ubezpieczenia, ustaloną przez PZU (§ 12 ust. 1), może w ciągu miesiąca od dnia otrzymania dowodu ubezpieczenia żądać ustalenia sumy ubezpieczenia przez komisję szacunkową, złożoną z wyznaczonego przez siebie rzeczoznawcy, przedstawiciela PZU oraz przedstawiciela prezydium terytorialnie właściwej gromadzkiej rady narodowej jako przewodniczącego. Każda ze stron ponosi koszty wynagrodzenia wyznaczonego przez siebie rzeczoznawcy, koszty zaś wynagrodzenia przewodniczącego ponoszą obie strony po połowie.

§ 15. 1. PZU obowiązany jest dostosowywać ogólne sumy ubezpieczenia budynków do zmian w cenach materiałów budowlanych i robocizny.

2. O dokonaniu ogólnym zmian w sumach ubezpieczenia budynków w związku ze zmianą cen materiałów budowlanych i robocizny (ust. 1) PZU zawiadamia właścicieli w drodze publicznych obwieszczeń.

Rozdział VII.

Składki ubezpieczeniowe.

§ 16. 1. Składki za obowiązkowe ubezpieczenie budynków oblicza się według obowiązujących tariff za pełny okres ubezpieczenia, którym jest rok kalendarzowy.

2. Jeżeli odpowiedzialność PZU rozpoczyna się, ulega zmianie lub kończy się w ciągu okresu ubezpieczenia, to pobranie uzupełniającej składki lub zwrot następuje w następnym roku kalendarzowym.

3. Uzupełniającą składkę lub zwrot składki oblicza się za pełne miesiące od początku (§ 10) lub od końca (§ 11 ust. 1) odpowiedzialności PZU, przy czym miesiąc rozpoczęty liczy się za pełny.

4. Przepis § 15 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie przy zmianie wysokości składek.

§ 17. Składki są inkasowane w trybie i w terminie ustalonych przez Ministra Finansów.

§ 18. 1. Składki za obowiązkowe ubezpieczenie budynków są traktowane na równi z opłatami publicznymi. Do składek tych stosuje się odpowiednio przepisy o zobowiązaniach podatkowych.

2. Do składek uiszczonych po terminie dolicza się dodatki lub odsetki za zwłokę. Składki nie uiszczone w terminie podlegają ściągnięciu w trybie egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

3. PZU ma prawo potrącić z odszkodowania należne, a nie uiszczone przez właściciela składki za obowiązkowe ubezpieczenia.

Rozdział VIII.

Obowiązki właściciela.

§ 19. Właściciel jest obowiązany utrzymać ubezpieczone budynki w należytych stanie i stosować się do przepisów przeciwpożarowych i innych, mających na celu zapobieganie powstaniu szkody oraz przeprowadzać w terminie nakazane przez właściwe organy administracji państwowej zmiany mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa ogniowego, a w razie powstania szkody — w miarę możliwości — zapobiec jej rozszerzeniu się.

§ 20. 1. O szkodzi powstałej w ubezpieczonym budynku właściciel jest obowiązany zawiadomić inspektorat PZU lub prezydium gromadzkiej rady narodowej najpóźniej w ciągu 7 dni od dnia powstania szkody lub otrzymania o niej zawiadomienia. Prezydium gromadzkiej rady narodowej zawiadamia niezwłocznie inspektorat PZU o każdej szkodzi, która doszła do jego wiadomości w jakikolwiek sposób.

2. Do czasu oględzin szkody przez organy PZU nie wolno — bez zezwolenia PZU — zmieniać stanu spowodowanego przez szkodę, chyba że zmiana leży w interesie publicznym lub jest niezbędna dla zapobieżenia powiększeniu się szkody. PZU nie może powoływać się na ten przepis ze skutkiem prawnym, jeżeli w ciągu 14 dni od daty zawiadomienia o szkodzi nie dokonał jej oględzin.

3. Właściciel budynku jest obowiązany ułatwić organom PZU przeprowadzenie dochodzeń niezbędnych do ustalenia szkody i jej rozmiaru, udzielić wszelkich, potrzebnych w tym celu wyjaśnień oraz dostarczyć wymagane dowody.

4. W razie zaginięcia jakichkolwiek części budynku, który uległ szkodzi, przed dokonaniem oględzin szkody przez organ PZU właściciel jest obowiązany niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu 4 dni, zawiadomić o tym miejscowe organy Milicji Obywatelskiej, podając zarazem wyszczególnienie zaginionych przedmiotów.

§ 21. 1. W razie niedopełnienia przez właściciela budynku, wskutek złego zamiaru lub rażącego niedbalstwa, któregośkolwiek z obowiązków określonych w § 20 ust. 1 i 3, jeżeli niedopełnienie to miało wpływ na powstanie i rozmiar szkody lub ustalenie wysokości odszkodowania, PZU może odmówić całego, przysługującego odszkodowania.

2. W razie niedopełnienia przez właściciela budynku, wskutek złego zamiaru lub rażącego niedbalstwa, któregośkolwiek z obowiązków określonych w § 19 i § 20 ust. 2 i 4,

Jeżeli niedopełnienie to miało wpływ na powstanie i rozmiar szkody lub ustalenie wysokości odszkodowania, PZU może odmówić połowy przysługującego odszkodowania.

Rozdział IX.

Ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 22. 1. Oszacowania szkody w ubezpieczonym budynku dokonuje PZU w obecności właściciela budynku oraz przedstawiciela właściwej gromadzkiej rady narodowej. Nieobecność właściciela lub przedstawiciela rady narodowej nie wstrzymuje oszacowania szkody.

2. PZU przeprowadza dochodzenie w celu ustalenia wysokości odszkodowania w ciągu 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

§ 23. 1. Szkodę oblicza się według norm szacunkowych (§ 12 ust. 2) z uwzględnieniem stopnia zużycia budynku w chwili powstania szkody, przy czym zużycie nie może przekraczać granicy określonej w § 12 ust. 4.

2. Przy obliczaniu szkody uwzględnia się również szkodę powstałą w materiale budowlanym przeznaczonym na wykończenie lub remont budynku, który uległ zniszczeniu.

3. Od obliczonej szkody potrąca się wartość nadających się do użytku pozostałości budynku, zmniejszoną o koszty rozbiórki, oczyszczanie itp.

§ 24. 1. Odszkodowanie ustala się w wysokości 80% szkody, obliczonej zgodnie z § 23, nie wyżej jednak niż suma ubezpieczenia budynku.

2. Jeżeli przy oszacowaniu szkody okaże się, że suma ubezpieczenia zniszczonego lub uszkodzonego budynku została ustalona z winy organu PZU niezgodnie z obowiązującymi normami szacunkowymi, a różnica przekracza 10% sumy ubezpieczenia, PZU dokona poprawki sumy ubezpieczenia i pobierze lub zwróci właścicielowi różnicę składki za okres, jaki upłynął od ostatniego oszacowania budynku, nie dłuższy jednak niż 3 lata.

Rozdział X.

Płatność odszkodowania.

§ 25. Odszkodowanie za szkody w budynkach wypłaca się właścicielowi wyłącznie na odbudowę zniszczonego lub budowę bądź remont innego budynku.

§ 26. Odszkodowanie za szkody w budynkach rolniczej spółdzielni produkcyjnej wypłaca się jednorazowo po złożeniu w PZU przez zarząd spółdzielni pisemnego oświadczenia, że otrzymane odszkodowanie będzie zużyte zgodnie z § 25.

§ 27. 1. Odszkodowanie za szkody w budynkach stanowiących własność indywidualną wypłaca się w dwóch ratach:

- 1) pierwszą ratę — w wysokości 1/3 odszkodowania — wypłaca się po złożeniu przez właściciela budynku pisemnego oświadczenia, że otrzymane odszkodowanie zużyje zgodnie z § 25;
- 2) drugą ratę — w wysokości 2/3 odszkodowania — wypłaca się po złożeniu zaświadczenia prezydium gromadzkiej rady narodowej, że pierwsza rata została zużyta na budowę lub na zakup materiałów budowlanych zwiezionych na plac budowy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do szkód nie przekraczających 1/3 wartości budynku w stanie nowym lub kwoty 5.000 zł. Odszkodowanie w tych przypadkach wypłaca się jednorazowo po złożeniu przez właściciela oświadczenia, że zostanie ono zużyte zgodnie z § 25.

§ 28. 1. Odszkodowanie wymienione w § 26 oraz w § 27 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 PZU wypłaca w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

2. Jeżeli dochodzenia w celu ustalenia odszkodowania nie mogą być bez winy PZU zakończone w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni po ukończeniu dochodzenia. Jednakże i w tym przypadku bezsporną część odszkodowania należy wypłacić w terminie oznaczonym w ust. 1.

3. PZU może wstrzymać wypłatę odszkodowania do czasu ukończenia postępowania karnego, jeżeli przedmiotem tego postępowania jest ustalenie przyczyny szkody i zachodzi podejrzenie, że szkoda powstała z przyczyny uzasadniającej odmowę wypłaty odszkodowania.

4. Drugą ratę odszkodowania PZU wypłaca w ciągu 14 dni po otrzymaniu zaświadczenia wymienionego w § 27 ust. 1 pkt 2.

§ 29. Jeżeli w wypłacie odszkodowania jednorazowo lub w ratach nastąpiła zwłoka z winy PZU, właścicielowi budynku należą się odsetki za zwłokę w wysokości 1% za każdy rozpoczęty miesiąc.

§ 30. Jeżeli miejsce pobytu właściciela budynku jest nieznane, odszkodowanie wypłaca się użytkownikowi, posiadaczowi lub dzierżawcy, który podejmie odbudowę zniszczonego, budowę lub remont innego budynku tego właściciela. Wypłata następuje w miarę postępu odbudowy (budowy, remontu).

§ 31. 1. Odszkodowanie wypłacone na odbudowę budynków nie podlega administracyjnemu ani sądowemu zajęciu, a zajęcia już na nim dokonane oraz przelewy i resje stają się bezskuteczne do wysokości kosztów odbudowy. Przepis ten nie ma zastosowania, gdy wierzyciel udzielił właścicielowi kredytu lub materiału na odbudowę po zajęciu szkody.

2. Jeżeli odszkodowanie nie zostało wypłacone z powodu niedopełnienia warunków określonych w § 27, PZU pokrywa w granicach ustalonego odszkodowania należności instytucji kredytowych z tytułu pożyczek udzielonych na budowę zniszczonego budynku, jednak tylko do wysokości sumy nie podjętej przez poszkodowanego.

§ 32. 1. Z chwilą wypłaty odszkodowania przechodzą na PZU wszelkie prawa, jakie do wysokości wypłaconego odszkodowania przysługują właścicielowi zniszczonego lub uszkodzonego budynku w stosunku do osób trzecich z tytułu odpowiedzialności za spowodowanie szkody.

2. Jeżeli właściciel zniszczonego lub uszkodzonego budynku zrzekł się bez zgody PZU prawa do odszkodowania od osób trzecich z tytułu poniesionej straty, PZU jest wolny od obowiązku wypłaty odszkodowania.

§ 33. Jeżeli po wypłacie odszkodowania zostanie ujawniona okoliczność, która na mocy przepisów niniejszego rozporządzenia pozbawia właściciela prawa do odszkodowania, PZU może zażądać zwrotu wypłaconej sumy odszkodowania wraz z kosztami oszacowania szkody.

Rozdział XI.

Odpowiedzialność PZU po powstaniu szkody.

§ 34. Jeżeli w ciągu tego samego okresu ubezpieczenia powstała ponownie szkoda w budynku, a właściciel do czasu powstania tej szkody nie zgłosił odbudowy po pierwszej szkodzie, PZU ponosi odpowiedzialność w granicach wartości pozostałej części budynku i dokonanej po pierwszej szkodzie odbudowy — nie wyżej jednak niż reszta sumy ubezpieczenia pozostała po potrąceniu poprzedniego odszkodowania.

Rozdział XII.

Dochodzenie roszczeń o odszkodowanie.

§ 35. 1. Właściciel, który nie zgadza się z decyzją organu PZU w sprawie odszkodowania, może w ciągu 30 dni od dnia otrzymania tej decyzji odwołać się do organu bezpośrednio nadrzędnego PZU (dyrekcji wojewódzkiej lub Zarządu Centralnego).

2. Jeżeli właściciel nie zgadza się z decyzją organu nadrzędnego PZU (ust. 1) albo nie skorzysta z uprawnienia określonego w ust. 1, może dochodzić swych roszczeń na drodze sądowej.

3. Roszczenia nie można dochodzić sądowo po upływie 6 miesięcy od dnia otrzymania od PZU:

- 1) decyzji o nieuznaniu roszczenia do odszkodowania lub
- 2) decyzji o wysokości przyznanego odszkodowania.

4. PZU jest obowiązany w decyzjach, o których mowa w ust. 3, pouczyć właściciela o terminie wniesienia pozwu

i o skutkach prawnych połączonych z zaniedbaniem tego terminu. W przypadku niepouczenia przewidziany w ust. 3 termin nie biegnie.

§ 36. Roszczenia właściciela i PZU w sprawach o odszkodowania przedawniają się z upływem 3 lat od dnia powstania szkody.

Rozdział XIII.

Przepisy końcowe.

§ 37. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 marca 1951 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia budynków (Dz. U. Nr 21, poz. 168).

§ 38. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Finansów.

§ 39. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1958 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

255

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 20 września 1957 r.

w sprawie ratyfikacji przez szereg państw konwencji o ochronie ofiar wojny, podpisanych w Genewie dnia 12 sierpnia 1949 roku.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułami 57 i 61 Konwencji Genewskiej o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych, artykułami 56 i 60 Konwencji Genewskiej o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu, artykułami 137 i 140 Konwencji Genewskiej o traktowaniu jeńców wojennych oraz

artykułami 152 i 156 Konwencji Genewskiej o ochronie osób cywilnych podczas wojny,

podpisanych w Genewie dnia 12 sierpnia 1949 r. (Dz. U. z 1956 r. Nr 38, poz. 171), następujące państwa złożyły Rządowi Szwajcarskiemu swoje dokumenty ratyfikacyjne bądź akcesyjne powyższych konwencji:

Panama	10 lutego	1956 roku
Wenezuela	13 lutego	1956 "
Irak	14 lutego	1956 "
Peru	15 lutego	1956 "
Libia	22 maja	1956 "
Grecja	5 czerwca	1956 "
Maroko	26 lipca	1956 "
Argentyna	18 września	1956 "
Afganistan	26 września	1956 "
Laos	29 października	1956 "

Niemiecka Republika

Demokratyczna 30 listopada 1956 "

z następującymi zastrzeżeniami:

Do artykułu 10 Konwencji Genewskiej o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych, do art. 10 Konwencji Genewskiej o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu, do art. 10 Konwencji Genewskiej o traktowaniu jeńców wojennych oraz do art. 11 Konwencji Genewskiej o ochronie osób cywilnych podczas wojny:

„Prośba, skierowana przez Mocarstwo zatrzymujące do Mocarstwa neutralnego albo do organizacji międzynarodowej lub humanitarnej, o podjęcie się zadań, powie-

rzonych Mocarstwom opiekuńczym postanowieniami Konwencji, nie będzie uważana przez Niemiecką Republikę Demokratyczną za obowiązującą, o ile nie uzyska się na to zgody Rządu kraju, którego osoby podlegające ochronie są obywatelami”.

Do art. 12 Konwencji Genewskiej o traktowaniu jeńców wojennych:

„Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej oświadcza, że Mocarstwo zatrzymujące, przekazując jeńców wojennych innemu Mocarstwu, które przystąpiło do Konwencji, nie jest uwolnione od odpowiedzialności za przestrzeganie postanowień Konwencji w stosunku do jeńców wojennych”.

Do art. 85 Konwencji Genewskiej o traktowaniu jeńców wojennych:

„Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej nie przyzna korzyści artykułu 85 jeńcom wojennym, którzy zostaną skazani wyrokiem prawomocnym za zbrodnie wojenne lub zbrodnie przeciw ludzkości zgodnie z zasadami Trybunału Sprawiedliwości w Norymberdze”.

Do art. 45 Konwencji Genewskiej o ochronie osób cywilnych podczas wojny:

„Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej oświadcza, że Mocarstwo zatrzymujące, przekazując osoby podlegające ochronie innemu Mocarstwu, które przystąpiło do Konwencji, nie jest uwolnione od odpowiedzialności za przestrzeganie postanowień Konwencji w stosunku do osób podlegających ochronie”.

Chińska Republika Ludowa 28 grudnia 1956 roku z następującymi zastrzeżeniami:

1. „Odnosnie do art. 10 Konwencji Genewskiej o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych z dnia 12 sierpnia 1949 r. Chińska Republika Ludowa nie będzie uważała za ważną prośby Mocarstwa zatrzymującego rannych i chorych lub personel sanitarny i kapelanów skierowanej